

بررسی وضعیت تجارت با کره جنوبی

معاونت بررسی های اقتصادی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

تهیه کننده: مهسا رجبی نژاد

واحد گردآوری و تحلیل آمارهای اقتصادی

معاونت بررسی های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

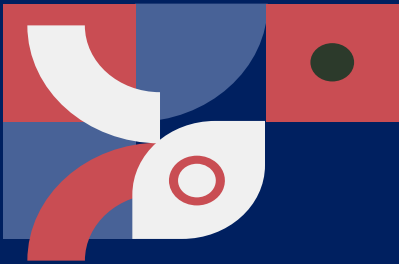
شهریور ۱۴۰۲

از طریق پست الکترونیکی زیر می توانید پیشنهادات و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

Economic.tccim@gmail.com

استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

مقدمه

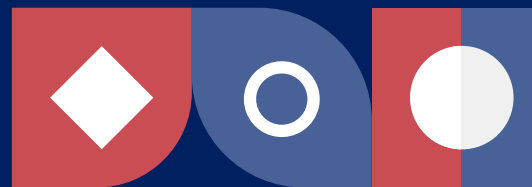
کره جنوبی یک کشور توسعه یافته بوده که در چهار دهه‌ی گذشته به عنوان الگویی موفق برای بسیاری از کشورهای در حال توسعه شناخته شده است. با وجود منابع طبیعی محدود و مساحت کم، کره جنوبی به عنوان یکی از اقتصادهای بزرگ آسیا و جهان شناخته می‌شود. این کشور عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی است و از نگاه بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول به عنوان یک اقتصاد پیشرفته شناخته می‌شود.

بر اساس بررسی‌های بانک جهانی، عوامل اساسی موفقیت کره جنوبی در توسعه، شامل تخصیص بهینه منابع بر اساس مزیت نسبی، سیاست‌های تشویق بی‌طرفانه، رقابت بین‌المللی، بازارهای نسبتاً رقابتی، پایداری اقتصادی، ثبات قیمت و سرمایه‌گذاری گسترده در آموزش و سلامت است. بسیاری از اقتصاددانان معتقدند که عملکرد برجسته اقتصاد کره جنوبی در اواخر دهه ۱۹۶۰ عمدتاً به دلیل فشارهای رقابتی بود که به واسطه آزادسازی تجاری و منطقی‌سازی نرخ بهره ایجاد شد.

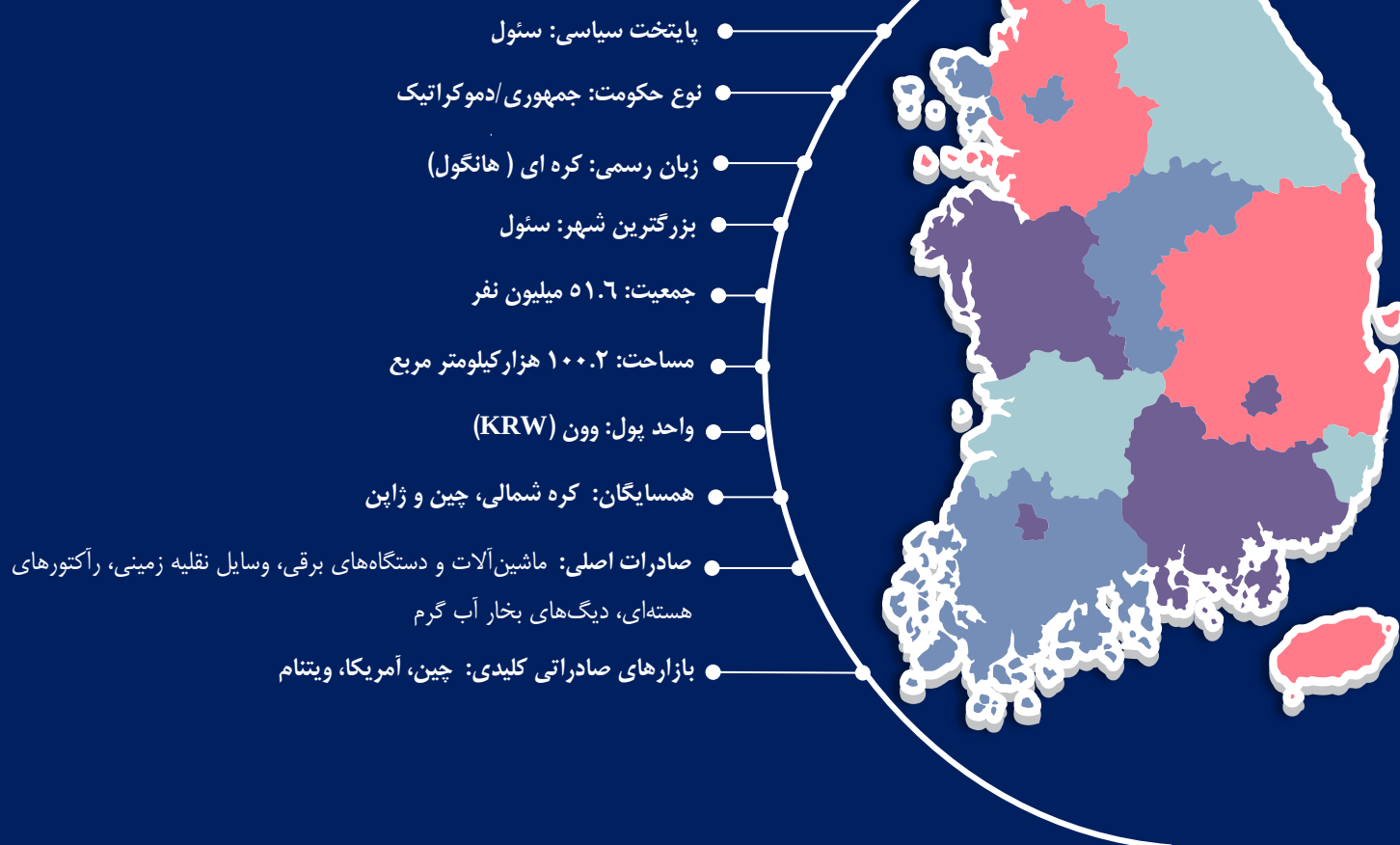
در سال ۱۹۹۶، کره جنوبی عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی شد. در سال ۱۹۹۷، همچنین مانند بسیاری از کشورهای آسیایی دیگر، با بحران مالی آسیا مواجه شد، اما با سرعتی فوق‌العاده توانست از آن گذر کند و مسیر رشد خود را ادامه دهد و در نهایت به یکی از قدرت‌های اقتصادی برجسته جهان تبدیل شود. همچنین کره جنوبی هفتمین کشور صادرکننده بزرگ جهان از لحاظ ارزش صادرات بوده و به دلیل حضور بنگاه‌های چندملیتی برجسته مانند سامسونگ، هیوندای-کیا و ال‌جی در سطح جهان شناخته شده است.

بر اساس دیدگاه بانک جهانی، توسعه موفق کره جنوبی به چندین عامل کلیدی از قبیل تخصیص بهینه نهاده‌ها براساس مزیت نسبی، توان رقابت بین‌المللی، رقابت‌پذیری بالای عوامل تولید، محیط باثبات اقتصاد کلان، اختلال قیمتی نسبتاً اندک و سرمایه‌گذاری وسیع در آموزش و سلامت ربط داده می‌شود.

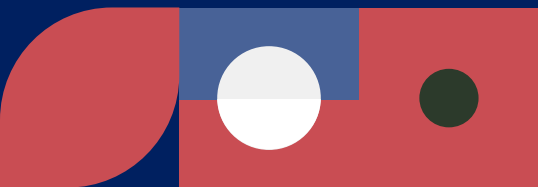
در این گزارش، پس از بررسی اجمالی سیاست‌های تجاری کره جنوبی، وضعیت تجارت این کشور با جهان و تجارت دو جانبه با ایران مورد تحلیل قرار گرفته و در پایان به جایگاه این کشور در تجارت ایران پرداخته است.

معرفی کشور کره جنوبی

کره جنوبی با نام رسمی جمهوری کره، در شرق آسیا واقع شده و از نظر جغرافیایی، بخش جنوبی شبه جزیره کره را اشغال کرده که از شمال با کره شمالی مرز مشترک دارد. این کشور توسط دریای زرد و دریای ژاپن (دریای شرقی) احاطه شده که از این طریق با کشورهای چین و ژاپن همسایه است. کره جنوبی در طول سال ها به رشد و توسعه قابل توجهی دست یافته به گونه ای که این کشور به دلیل اقتصاد بسیار صنعتی و صادرات محور خود مشهور است. بخش های کلیدی شامل دستگاه های الکترونیک، خودرو، کشتی سازی، پتروشیمی و تولید فولاد است. برندهای شناخته شده جهانی مانند سامسونگ، هیوندای، ال جی و کیا از کره جنوبی سرچشمه گرفته اند. این کشور همچنین در زمینه فناوری و نوآوری به ویژه در زمینه فناوری اطلاعات پیشرفت های چشمگیری داشته است. کره جنوبی به عنوان یک رهبر جهانی در زمینه اینترنت بوده و دارای یک اکوسیستم استارت آپی پررونق است. علاوه بر این، این کشور نقش مهمی در تجارت بین المللی ایفا می کند. این کشور روابط تجاری قوی با کشورهای متعددی برقرار کرده و به دلیل صادرات وسایل الکترونیک، خودرو، ماشین آلات و محصولات شیمیایی شناخته شده است.

شاخص های اقتصادی

۲۰۲۲

۲۰۲۳

رشد اقتصادی

۲.۵۶٪

۱.۵۱٪

نرخ تورم

۵٪

۲.۷٪

۱.۶۷ هزار میلیارد دلار

۱.۷۲ هزار میلیارد دلار

تولید ناخالص داخلی

نرخ بیکاری

۲.۹٪

۳.۷٪

رشد حجم صادرات کالایی

۳.۴٪

۰.۰۳٪

رشد حجم واردات کالایی

۴.۷٪

-۰.۱٪

۳۳.۲٪

۳۱.۷٪

نسبت سرمایه گذاری مستقیم خارجی

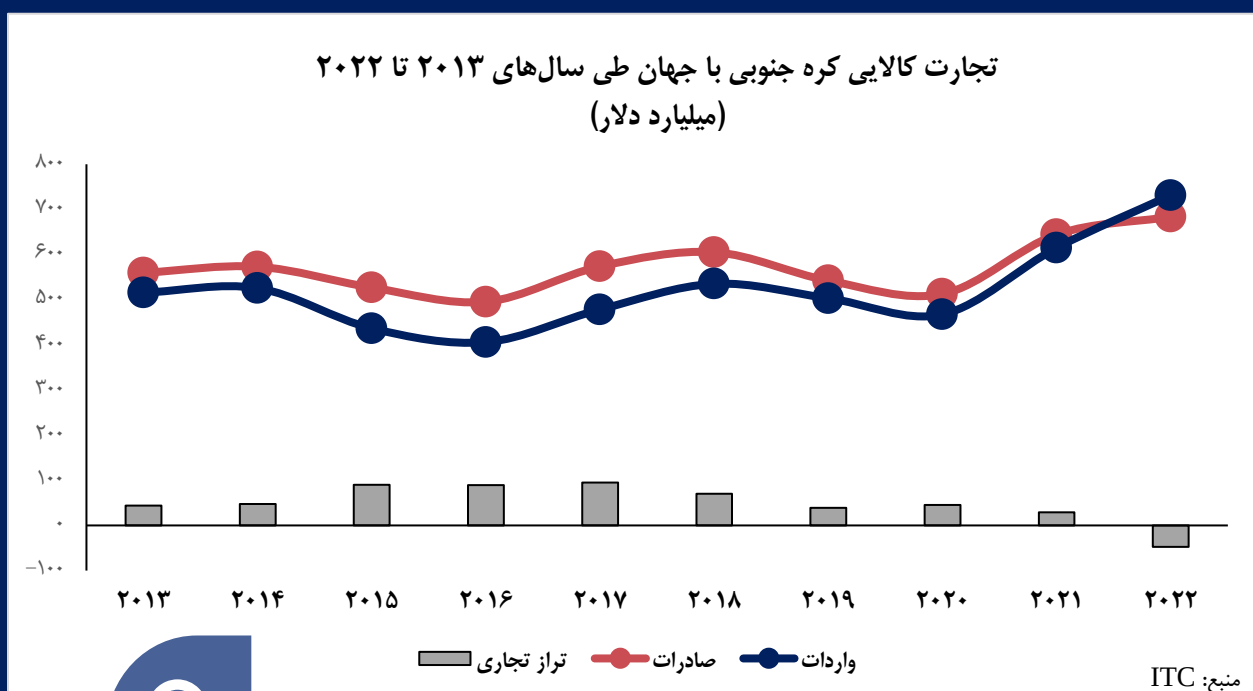
به GDP

تجارت کره جنوبی با جهان

داده‌های ITC نشان می‌دهد که به طور کلی طی بازه ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ تجارت کره جنوبی (هم صادرات و هم واردات) روند نسبتاً مثبتی را در پیش گرفته است. همانطور که مشاهده می‌شود کره جنوبی در سال ۲۰۲۰ پایین‌ترین سطح تجارت طی دهه اخیر را پس از سال ۲۰۱۹ به دلیل همه‌گیری کووید-۱۹ تجربه کرده و صادرات و واردات در این سال به ترتیب به ۵۱۳ میلیارد دلار و ۴۶۸ میلیارد دلار رسیده است. اگرچه پس از این سال، ارزش صادرات و واردات کره جنوبی در سال ۲۰۲۱ با افزایش همراه بوده، اما از سرعت رشد آن در سال ۲۰۲۲ کاسته شده و ارزش صادرات و واردات این کشور در سال مذکور به ترتیب ارقام ۶۸۴ میلیارد دلار و ۷۳۱ میلیارد دلار را تجربه کرده است. نکته قابل توجه در خصوص تجارت کره جنوبی طی دهه اخیر منفی شدن تراز تجاری این کشور در سال ۲۰۲۲ پس از ۱۰ سال بوده است. سیر کاسته شدن تراز تجاری مثبت این کشور که از سال ۲۰۱۸ شروع شده بود، نهایتاً در سال ۲۰۲۲ ارزش واردات این کشور بر صادرات آن پیشی گرفت و نهایتاً تراز تجاری این کشور به حدود منفی ۴۸ میلیارد دلار رسیده است.

شایان ذکر است کسری تجاری ۴۸ میلیارد دلاری کره جنوبی بی‌سابقه بوده و از سال ۱۹۹۷ تاکنون در این مقیاس مشاهده نشده است. دلایل اصلی تراز تجاری منفی این کشور، افزایش ارزش واردات انرژی و کاهش صادرات کره جنوبی به ویژه در بخش نیمه هادی‌ها که بخش عمده آن را کاهش صادرات به چین در این محصولات تشکیل می‌دهد، بوده است. عوامل دیگر در خصوص منفی شدن تراز تجاری کره جنوبی را می‌توان کاهش ارزش پول و تغییرات گسترده‌تر در اقتصاد سیاسی جهان بیان نمود. با توجه به اینکه اقتصاد کره جنوبی، به شدت متکی به صادرات بوده، کسری تجاری کره جنوبی در سال ۲۰۲۲، رشد اقتصادی این کشور را تحت تأثیر قرار داده است.

شرکای تجاری اصلی کره جنوبی

کره جنوبی با طیف گسترده‌ای از شرکای مهم تجاری سرو کار دارد و مناطق مختلفی را در بر می‌گیرد. در میان کشورهای مختلف در سال ۲۰۲۲، چین جایگاه بزرگترین شریک تجاری کره جنوبی را به خود اختصاص داده است. روابط اقتصادی بین دو کشور قوی بوده و جریان‌ات تجاری قابل توجهی در هر دو جهت جریان دارد. در سال ۲۰۲۲ حدود ۱۵۶ میلیارد دلار از انواع کالاها از مقصد کره جنوبی به چین صادر و در مقابل حدود ۱۵۵ میلیارد دلار از این کشور به کره جنوبی وارد شده است. در واقع در سال ۲۰۲۲ تراز تجاری بین دو کشور حدود ۱.۲ میلیارد دلار به نفع کره جنوبی بوده است. طیف متنوعی از محصولات از جمله اقلام موجود در فصول ۸۵ "ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها"، ۸۷ "وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموای، و ... " و ۸۴ "راکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار آب گرم و ... " عمده‌ترین کالاهای صادراتی کره به چین را تشکیل می‌دهند. در مقابل، کره جنوبی کالاهای مختلفی ذیل فصول ۸۵ "ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها"، ۸۴ "راکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار آب گرم،" و ۲۸ "محصولات شیمیایی معدنی" را از چین وارد کرده است.

آمریکا نیز یکی از شرکای تجاری بزرگ کره جنوبی است. تجارت دوجانبه بین این دو کشور قوی و بخش‌های مختلفی را در بر می‌گیرد. در سال ۲۰۲۲ ارزش صادرات کره جنوبی به آمریکا حدود ۱۱۰ میلیارد دلار و در مقابل ارزش واردات آن حدود ۸۲ میلیارد دلار بوده است. در خصوص آمریکا نیز در سال ۲۰۲۲، تراز تجاری با رقم ۲۸ میلیارد دلار به نفع کره جنوبی بوده است. عمده اقلام مبادلاتی بین دو کشور نیز ذیل فصول ۸۷ "وسایل نقلیه زمینی"، ۸۴ "راکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار آب گرم و ..."، ۸۵ "ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها" و ۲۷ "سوخت‌های معدنی، روغن‌های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها" قرار می‌گیرد.

ژاپن به عنوان یکی از شرکای تجاری مهم کره جنوبی تلقی می‌شود، اگرچه روابط بین دو کشور به دلیل عوامل تاریخی و سیاسی فراز و نشیب‌هایی را تجربه کرده است. تراز تجاری کره جنوبی و ژاپن در سال ۲۰۲۲، حدود منفی ۲۴ میلیارد دلار بوده که دلیل آن صادرات ۳۰.۶ میلیارد دلاری کره جنوبی به ژاپن در مقابل واردات ۵۴.۷ میلیارد دلاری از این کشور بوده است.

ویتنام طی سال‌های اخیر به عنوان یکی از شرکای تجاری مهم کره جنوبی ظاهر شده است. تجارت بین دو کشور رشد سریعی را تجربه کرده که ناشی از عواملی مانند کاهش هزینه‌های تولید در ویتنام و افزایش سرمایه‌گذاری توسط بنگاه‌های کره جنوبی است. صادرات و واردات کره جنوبی از ویتنام در سال ۲۰۲۲ به ترتیب حدود ۶۱ میلیارد دلار و ۲۷ میلیارد دلار بوده که منجر به تراز تجاری حدود ۳۴ میلیارد دلاری به نفع کره جنوبی شده است.

عمده مبادی وارداتی

عمده مقاصد صادراتی

میلیارد دلار

منبع: ITC

عمده گروه کالاهای صادراتی کره جنوبی

مطابق جدول زیر، در سال ۲۰۲۲، حدود ۳۱ درصد از ارزش کل صادرات کالایی کره جنوبی را صادرات فصل ۸۵ «ماشین آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها» تشکیل می‌دهد. پس از آن نیز فصول ۸۷ «وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموای» و ۸۴ «رآکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار آب گرم، ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها» به ترتیب با سهم ۱۱.۱ درصد و ۱۰.۷ درصد از ارزش کل صادرات این کشور قرار دارند. شایان ذکر است، ۱۰ گروه کالایی نخست صادراتی کره جنوبی حدود ۸۳ درصد از ارزش کل صادرات این کشور در سال ۲۰۲۲ را تشکیل می‌دهند.

جدول ۱. عمده گروه کالاهای صادراتی کره جنوبی در سال ۲۰۲۲ (میلیارد دلار - درصد)

فصل	شرح	ارزش	سهم
۸۵	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها	۲۱۰	۳۰.۸
۸۷	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموای، و ...	۷۶	۱۱.۱
۸۴	رآکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار آب گرم، ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها	۷۳	۱۰.۷
۲۷	سوختهای معدنی، روغن‌های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها	۶۵	۹.۵
۳۹	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۴۱	۶.۰
۷۲	چدن، آهن و فولاد	۲۸	۴.۱
۲۹	محصولات شیمیایی آلی	۲۵	۳.۶
۹۰	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل، دقت سنجی؛ آلات و دستگاه‌های طبی - جراحی؛ اجزاء و قطعات و متفرعات آنها	۱۸	۲.۷
۸۹	کشتی‌ها، قایق‌ها و شناورها	۱۷	۲.۵
۲۸	محصولات شیمیایی معدنی	۱۶	۲.۳
کل		۶۸۴	

منبع: ITC

عمده گروه کالاهای وارداتی کره جنوبی

مطابق با جدول ۲، عمده گروه‌های وارداتی کره جنوبی در سال ۲۰۲۲ مربوط به فصل ۲۷ «سوخت‌های معدنی، روغن‌های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها» با سهم حدود ۳۰ درصد، فصل ۸۵ «ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها» با سهم ۱۸ درصد و فصل ۸۴ «راکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار آب گرم، ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها» با سهم حدود ۹ درصد از کل ارزش واردات این کشور بوده است. شایان ذکر است، سهم ایران در بازار کره جنوبی در گروه کالاهای ذکر شده در سال ۲۰۲۲، به جز فصل ۲۶ که سهم حدود ۰.۴ درصدی را دارد، بسیار ناچیز بوده است.

جدول ۲. عمده گروه کالاهای وارداتی کره جنوبی در سال ۲۰۲۲ (میلیارد دلار - درصد)

فصل	شرح	ارزش	سهم
۲۷	سوخت‌های معدنی، روغن‌های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها	۲۱۸.۷	۲۹.۹
۸۵	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها	۱۳۱.۸	۱۸.۰
۸۴	راکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار آب گرم، ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها	۶۸.۴	۹.۴
۹۰	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل، دقت سنجی؛ آلات و دستگاه‌های طبی - جراحی؛ اجزاء و قطعات و متفرعات آنها	۲۲.۷	۳.۱
۲۶	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲۱.۹	۳.۰
۸۷	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموای، و ...	۲۱.۷	۳.۰
۲۸	محصولات شیمیایی معدنی	۲۰.۰	۲.۷
۷۲	چدن، آهن و فولاد	۱۸.۹	۲.۶
۲۹	محصولات شیمیایی آلی	۱۶.۱	۲.۲
۳۹	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۱۳.۸	۱.۹
کل		۷۳۱.۴	

منبع: ITC

سیاست‌های تجاری کره جنوبی

بررسی تجربه کره جنوبی در توسعه صنعتی نشانگر گذار از اقتصاد عوامل محور (طی دهه ۱۹۶۰) به اقتصاد مبتنی بر نوآوری (در دهه ۱۹۹۰) با تکیه بر اجرای سیاست‌های توسعه صنعتی است. این سیاست‌ها در شش دوره به شرح زیر قابل ارایه است:

دوره ۱۹۴۵ تا ۱۹۵۹؛ سیاست جایگزینی واردات و جذب کمک‌های خارجی

در این دوره کمک‌های خارجی یکی از منابع اصلی تامین مالی دولت و فعالیت‌های اقتصادی را تشکیل می‌داد. تاسیس آژانس

بازسازی کره جنوبی توسط سازمان ملل متحد در سال ۱۹۵۰ از نقاط عطف این مقطع زمانی است. ارز دولتی به‌طور عمده (۷۳ درصد) از طریق اخذ کمک‌های خارجی، ۷ درصد توسط وام و ۲۰ درصد از سایر منابع تامین می‌شد. صنایع فرآوری سبک با کمک‌های خارجی جذب شده در حوزه کالاهای مصرفی با تاکید بر صنایع آرد، شکر، پنبه‌بافی، سیمان و کود شیمیایی راه‌اندازی شد. در این دوره لزوم اتخاذ راهبرد جایگزینی واردات با هدف حمایت از صنایع مصرفی و منابع ارزی مطرح گردید. کسری تراز تجاری نیز به دلیل افزایش واردات ماشین‌آلات شدت یافت و در نهایت تعرفه‌های بالا و سهمیه‌بندی واردات توسط دولت اعمال گردید.

◀ دوره ۱۹۶۰ تا ۱۹۷۲؛ توسعه صنایع سبک صادرات محور از طریق اعمال سیاست توسعه صادرات

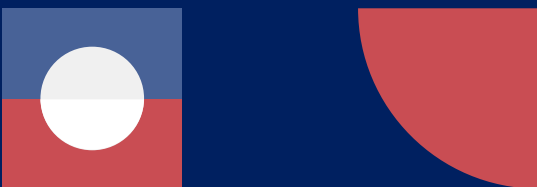
در این دوره قوانینی از قبیل قانون توسعه صادرات، قانون آژانس توسعه تجارت کره جنوبی، قانون توسعه صادرات صنایع پیچیده، قانون تجارت، قانون بیمه صادرات و قانون بانک صادرات - واردات کره با هدف توسعه صادرات به تصویب رسید. همچنین ابزارهای اصلی سیاست‌گذاری مشتمل بر ابزارهای مالیات و سرمایه‌گذاری، فرآیندهای گمرکی، بازپرداخت عوارض گمرکی برای واردات مواد خام، اعطای امتیازات مالی برای صادرات مناطق صنعتی و نرخ‌های بهره ترجیحی جهت حصول اطمینان از عرضه کالاهای اولیه و واسطه‌ای و در نهایت اقدامات ترجیحی برای کنترل نرخ ارز اعمال شد. صنایع کلیدی این دوره منسوجات، کلاه‌گیس، چوب، کفش، سیمان، فولاد و ماشین‌آلات بودند. توسعه پارک‌های صنعتی صادراتی و توسعه مجتمع‌های صنعتی اولسان از جمله اولویت‌های اصلی برنامه‌های توسعه صنایع به شمار می‌روند.

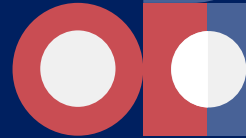
◀ دوره ۱۹۷۳ تا ۱۹۷۹؛ توسعه صنایع سنگین صادرات محور

در این دوره با توجه به توسعه صنایع سنگین و شیمیایی صادرات محور، وابستگی صنایع صادراتی کاربر به مواد کالاهای تولید شده به وسیله صنایع سنگین و شیمیایی تشدید شد. این رشد تقاضا برای واردات، به گسترش سریع کسری تراز تجاری منجر گردید. جایگزینی واردات صنایع شیمیایی و سنگین با محدودیت بازار داخلی مواجه شدند و لذا اتخاذ رویکرد توسعه صادرات در این صنایع امری ضروری می‌نمود. صنایع کلیدی این دوره پتروشیمی، فولاد، ماشین‌آلات و صنایع موتوری بودند و راه‌اندازی مناطق آزاد صادراتی، راه‌اندازی مجتمع صنعتی جنوب شرق و تعیین مناطق ویژه توسعه صنایع محلی از عمده‌ترین رویکردهای صنعتی طی این مقطع زمانی بود. همچنین، سیاست‌های آمایشی از قبیل راه‌اندازی پارک‌های صنعتی بزرگ (به ویژه در حوزه صنایع سنگین شیمیایی) و راه‌اندازی منطقه متروپل سئول سرلوحه کار دولت قرار گرفت.

◀ دوره ۱۹۸۰ تا ۱۹۸۷؛ عقلایی کردن صنایع

در این دوره به سبب مداخله دولت در صنایع شیمیایی و سنگین مشکلاتی از جمله رشد ناهمگون سرمایه‌گذاری ایجاد شد، به‌گونه‌ای که کارآفرینان بخش خصوصی بدون ارزیابی دقیق از دورنمای کسب و کار، منحصر با هدف بهره‌جویی از حمایت دولت به این صنایع روی آوردند. استقراض و سرمایه‌گذاری عظیم در صنایع پربازده موجب تشدید وخامت وضعیت مالی

بسیاری از بنگاه‌ها گردید. از طرف دیگر در عرصه بین‌المللی نیز تغییراتی حادث شد. صنایع سنگین و شیمیایی به دلیل غفلت از شوک نفتی دهه ۷۰ و متعاقباً رکود اقتصاد جهانی، در تامین مایحتاج انرژی خود با تنگناهای متعددی روبرو شدند.

عدم برخورداری از منابع انرژی بومی نیز به تشدید این روند منجر گردید. صنایع عمده این بازده زمانی، صنایع نیمه‌رسانا، الکترونیک و موتورها بودند. راهاندازی پارک‌های کشاورزی و صنعتی در دستور کار قرار گرفتند و بر راهاندازی این پارک‌ها در مناطق کمترتوسعه‌یافته تاکید ویژه‌ای صورت پذیرفت. به سبب شروع انتقادات به شکست سیاست‌های دولت در این دوره، اعمال تغییر به موقع سیاست‌های دولتی درحوزه صنایع سنگین و شیمیایی سبب شد تا صنایع این کشور از بحران عمیق اقتصاد جهانی نجات‌یافته و به رشد خود ادامه دهند. درواقع در این دوره مداخلات وسیع دولت موجب تمرکزگرایی در اقتصاد این کشور شد.

◀ دوره ۱۹۸۷ تا ۱۹۹۰؛ توسعه صنایع با فناوری بالا

اهم قوانینی که در این دوره زمانی به تصویب رسیدند قانون آمایش صنعتی، قانون توزیع صنایع، قانون کنترل میزان بهره‌برداری از زمین‌های موجود، قانون موارد ویژه حمایت از مجتمع‌های فنی و صنعتی و قانون موارد خاص بودند. سیاست‌هایی در راستای تمرکز بر فعالیت‌های بخش خصوصی در نیمه اول این دوره اجرا شد و در نیمه دوم بازنگری‌هایی در صنایع مطابق با دستورالعمل صندوق بین‌المللی پول به انجام رسید. این برهه زمانی به عنوان مرحله شتاب توسعه صنعتی کره مطرح می‌شود که در آن صنایع کلیدی از قبیل نرم‌افزار با تاکید بر خدمات، صنایع نیمه رساناها و طرح‌های اتوماسیون محور فعالیت‌های صنعتی کشور بود.

ارتقای فضای کسب و کار، توسعه پارک‌های فناوری، از جمله اهداف اصلی کشور در حوزه صنعت کشور بود. تنوع بخشی به انواع مناطق، تسهیل قوانین و مقررات مناطق، تغییر نام پارک‌های صنعتی و تسهیل رویه‌های توسعه از جمله اصلی‌ترین سیاست‌های آمایشی طی این دوره زمانی قلمداد می‌شود.

◀ دهه ۲۰۰۰؛ تنوع آمایش صنعتی

طی این دهه صنایع کلیدی کره را صنایع اطلاعات و ارتباطات (ICT)، زیستی و صنعت بازی تشکیل می‌دادند. سیاست‌های اعمال شده در بخش صنعت عمدتاً پیرامون ارتقای صنایع دانش بنیان و تبدیل شدن به اقتصادی مبتنی بر نوآوری و توسعه متوازن بخش‌های مختلف بود. این دهه مرحله رشد و بسط توسعه صنعتی قلمداد می‌شود که طی آن پارک‌های صنعتی های‌تک، پارک‌های صنعتی فرهنگی، مناطق سرمایه‌گذاری خارجی و زیست‌پارک‌ها و پارک‌های های‌تک در آن رشد قابل توجهی یافتند.

در دهه مذکور، قانون تجدیدنظر در توزیع صنایع، قانون ارتقای صنایع فرهنگی، قانون برنامه‌ریزی و بهره‌برداری از زمین‌های کشور در اصلی‌ترین خوشه‌های تخصصی، حمایت از اقتصاد دانش‌بنیان و خوشه‌سازی و بهبود رقابت‌پذیری پارک‌های موجود به مرحله اجرا درآمد.

با توجه به سیاست‌های تجاری مذکور، نقش دولت در اقتصاد کره جنوبی را می‌توان به شرح زیر تقسیم نمود:

- ◀ دهه ۱۹۶۰؛ توسعه صنایع سبک صادرات محور
- ◀ دهه ۱۹۷۰؛ توسعه صنایع سنگین و شیمیایی با رویکرد صادراتی
- ◀ دهه ۱۹۸۰؛ تعدیل ساختار صنعتی
- ◀ دهه ۱۹۹۰؛ شتاب توسعه صنعتی
- ◀ دهه ۲۰۰۰؛ تنوع آمایش صنعتی

روند تجارت ایران و کره جنوبی (با احتساب نفت خام) بر اساس داده‌های ITC

روابط دیپلماتیک بین ایران و کره جنوبی از سال ۱۹۶۲ میلادی برقرار شد. نزدیک به ۱۳ سال بعد یعنی در نوامبر سال ۱۹۷۵ میلادی (آبان ماه سال ۱۳۵۴ شمسی) اولین کمیسیون مشترک اقتصادی و فنی دو کشور برگزار و متعاقب آن همکاری‌های تجاری و بازرگانی بین دو کشور آغاز شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، اگرچه کره جنوبی از نخستین کشورهایی بود که نظام جمهوری اسلامی را به رسمیت شناخت، اما توسعه روابط تجاری بین دو کشور نزدیک به یک دهه به طول انجامید. افزایش همکاری‌های دوجانبه بین تهران-سئول همزمان با پایان جنگ تحمیلی بود و به سمت همکاری‌های فنی و صنعتی سوق یافت. پس از اتمام جنگ تحمیلی تا پیش از تشدید تحریم‌ها در سال ۲۰۱۲، کره جنوبی تا سطح چهارمین شریک تجاری ایران ارتقاء یافت. بر اساس گزارش گمرک کشور از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶ کشور کره جنوبی همواره جایگاه سوم مهمترین مبادی وارداتی ایران و از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ جزء پنج مقصد اول صادراتی کشور بود. همچنین در سال ۲۰۱۱ ارزش مبادلات تجاری دو کشور به ۱۷ میلیارد دلار رسید. این رقم بالاترین میزان تجارت در تاریخ همکاری‌های تجاری بین دو کشور محسوب می‌شود که در اثر آن، ایران از مازاد تراز تجاری به میزان ۵.۳ میلیارد دلار برخوردار شده بود. با نگاهی به ترکیب و نوع کالاهای صادراتی ایران به کره جنوبی مشخص می‌شود که در تمامی سال‌های همکاری تجاری دو کشور، بیش از ۹۵ درصد

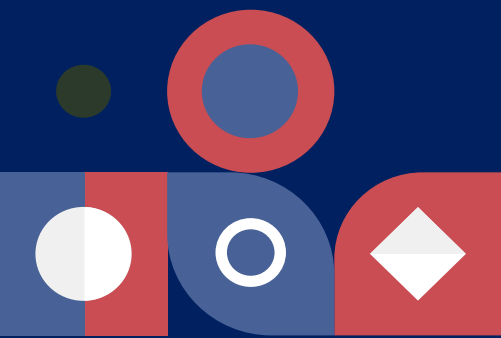
صادرات ایران به کره جنوبی مربوط به نفت و فراورده‌های نفتی (فصل ۲۷ نظام طبقه بندی کالا) بوده است. با این وجود، طی دو دهه همکاری بدلیل حجم بالای صادرات محصولات و فراورده‌های نفتی، تراز تجاری ایران با کره جنوبی در همه سال‌ها (بجز سال ۲۰۱۵ که افت شدید صادرات فراورده‌های نفتی در اثر تشدید تحریم‌ها تجربه شد) همواره به نفع ایران مثبت بوده است.

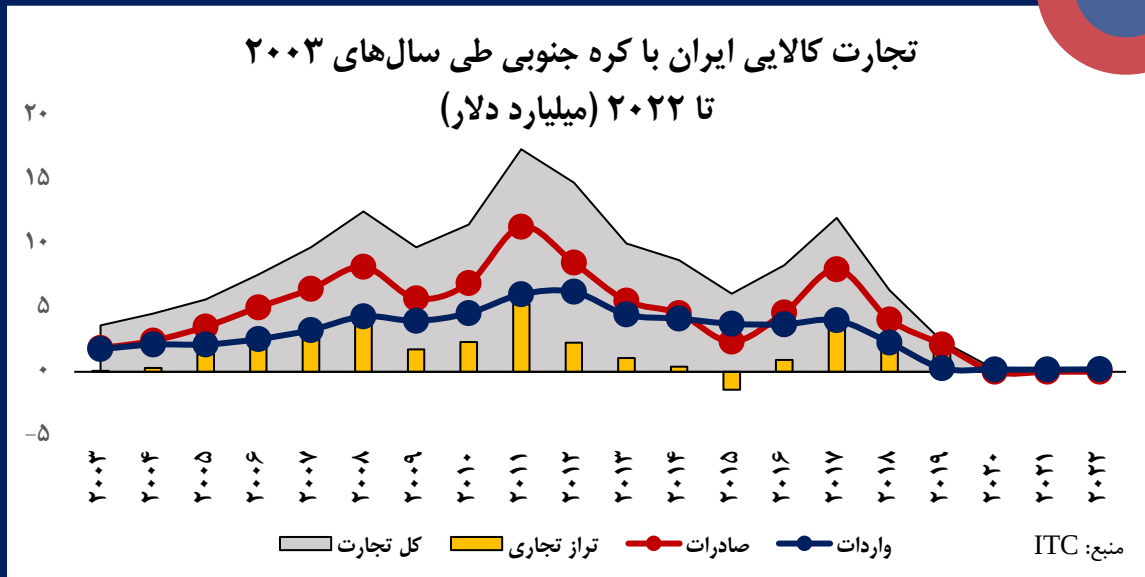
در دوران تحریم نیز علی‌رغم محدودیت‌های شدید، سطح مبادلات تجاری دو کشور هرگز متوقف نشد به طوری که حتی در سال ۲۰۱۵، ارزش مبادلات دو کشور حدود شش میلیارد دلار بود. از همان زمان مسیر صادرات محصولات سنتی و معدنی ایران به کره جنوبی باز شد.

پس از انعقاد موافقتنامه برجام در سال ۲۰۱۵ و گشایش‌های ایجاد شده، حجم تجارت دو کشور از سال ۲۰۱۶ رو به افزایش گذاشت و به ۱۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۷ رسید که شامل ۸ میلیارد دلار صادرات و ۴ میلیارد دلار واردات بود و بدین ترتیب کره جنوبی در جایگاه ششم شریک تجاری ایران در صادرات و جایگاه سوم در واردات قرار گرفت. با خروج آمریکا از برجام و محدودیت‌های ایجاد شده پس از آن، انقباض شدید تجارت دوجانبه ایران و کره جنوبی را به دنبال داشت؛ بطوری که تجارت دوجانبه به حدود ۲ میلیارد دلار و پایین‌ترین سطح طی دهه اخیر تا آن زمان رسید.

با توجه به ارتباط قوی تجاری کره جنوبی با آمریکا (بیش از ۸۲ میلیارد دلار در واردات و ۱۱۰ میلیارد دلار در صادرات در سال ۲۰۲۲)، استراتژی تعامل آتی با کره شمالی که به امنیت ملی هر دو کشور وابسته است نیز می‌تواند یکی دیگر از مولفه‌های موثر بر روابط دو کشور باشد. لذا کره جنوبی در بازخورد تحریم‌های آمریکا، رویکرد سختگیرانه‌ای نسبت به گذشته در رابطه با ایران در پیش گرفت و سطح روابط تجاری خود را با ایران به حداقل ممکن کاهش داد.

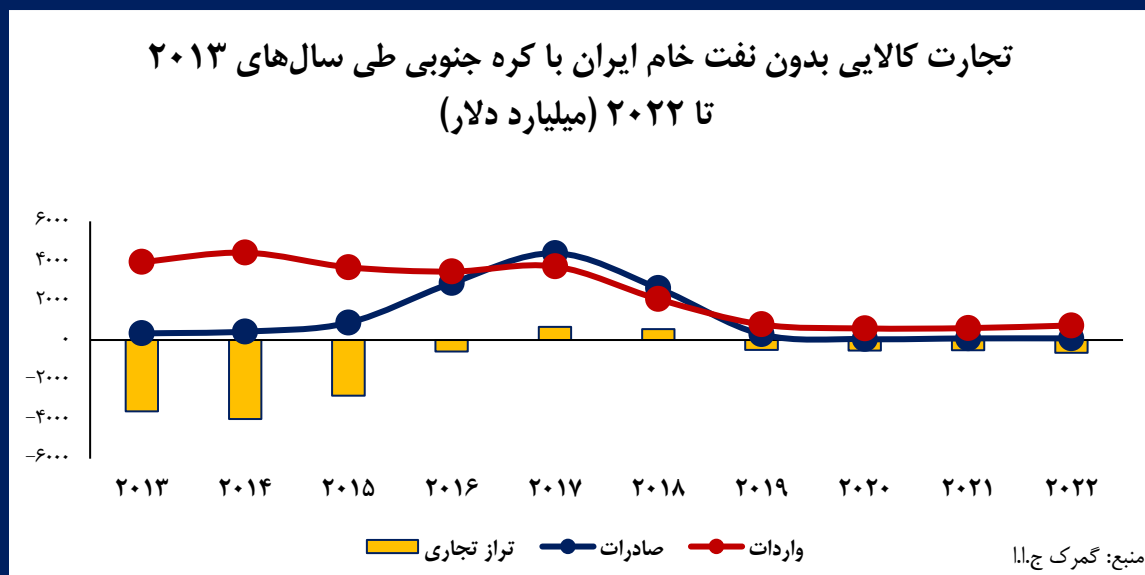
در این رابطه از آنجایی که بیش از ۹۰ درصد تجارت کره جنوبی با ایران توسط بنگاه‌های کوچک و متوسط آن کشور انجام می‌شود، در نتیجه این گروه بیشترین تاثیر را از تحریم‌ها پذیرفته‌اند. از ابتدای ژوئیه سال ۲۰۱۳ که تحریم‌های جدید آمریکا علیه ایران به اجرا گذاشته شد، بسیاری از تولیدکنندگان کوچک و متوسط کره‌ای در حوزه آهن، فولاد و قطعات خودرو از انجام تجارت با جمهوری اسلامی منع شدند. از آنجایی که کره جنوبی یکی از تامین‌کنندگان اصلی قطعات صنعتی، مجتمع‌های پالایشگاهی، پتروشیمی، نیروگاهی و زیرساختی و همچنین یکی از تامین‌کنندگان قطعات یدکی و مجموعه‌های اصلی خودرو بوده و از خریداران اصلی نفت خام و میعانات گازی و محصولات پتروشیمی ایران محسوب می‌شود، از این رو آثار محدودیت در تجارت این کشور با ایران، قابل اعتنا است.

روند تجارت ایران و کره جنوبی (بدون احتساب نفت خام) بر اساس داده‌های گمرک جمهوری اسلامی ایران

مطابق با آمار گمرک ج.ا.ا. برخلاف تراز تجاری با نفت خام ایران و کره جنوبی، تراز تجاری غیرنفتی (بدون نفت خام) این دو کشور طی ۱۰ سال گذشته، در اکثر سال‌ها به نفع کره جنوبی بوده است. پس از خروج آمریکا از برجام صادرات غیرنفتی و واردات ایران به کره جنوبی روند نزولی را از سال ۲۰۱۸ از سر گرفت و در سال ۲۰۱۹ با افت شدید مواجه شد به گونه‌ای که ارزش صادرات و واردات در سال ۲۰۲۲ به کمتر از ۸۰۰ میلیون دلار رسیده است.

عمده‌ترین کالاهای صادراتی ایران به کره جنوبی

همانطور که ملاحظه می‌شود بخش زیادی از صادرات غیرنفتی (بدون نفت خام) ایران به کره جنوبی در سال ۱۴۰۱، که حدود ۹۷ درصد (معادل حدود ۸۱ میلیون دلار) بوده را صادرات فصل ۲۶ «سنگ فلز، جوش و خاکستر» و درواقع صادرات کنسانتره مس با کد تعرفه ۲۶۰۳۰۰۹۰ تشکیل می‌دهد. پس از فصل ۲۶ نیز دو فصل ۲۹ «محصولات شیمیایی آلی» و ۸ «میوه‌های خوراکی؛ پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند» به ترتیب با سهم ۰.۷ درصد و ۰.۶ درصد قرار دارند. عمده صادرات ذیل دو فصل ۲۶ و فصل ۸ نیز به ترتیب مربوط به کدهای تعرفه ۸ رقمی ۲۹۳۹۱۹۹۰ "سایر آلکالوئیدهای تریاک ومشتقات و املاح این محصولات" و ۰۸۰۴۲۰۱۰ "انجیر خشک" می‌شود.

نکته قابل توجه درخصوص صادرات غیرنفتی (بدون نفت خام) ایران در سال ۱۴۰۱ به کره جنوبی، سهم ۹۹.۲ درصدی ۱۰ قلم عمده صادراتی از ارزش کل صادرات غیرنفتی (بدون نفت خام) به کره جنوبی بوده که نشان از تنوع کم در صادرات به این کشور است.

صادرات بدون نفت خام ایران به کره جنوبی به تفکیک گروه کالایی در سال ۱۴۰۱ (میلیون دلار)

۱۰ کالای عمده صادراتی ایران به کره جنوبی در سال ۱۴۰۱

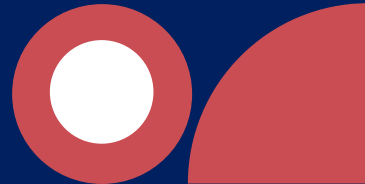
ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	وزن (تن)	ارزش (هزار دلار)	میانگین قیمت (دلار به ازای تن)	سهم از کل ارزش صادرات (درصد)
۱	۲۶۰۳۰۰۹۰	کنسانتره مس	۸۶۱۶۲	۸۱۱۴۶	۹۴۲	۹۷.۱
۲	۲۹۳۹۱۹۹۰	سایر آلکالوئیدهای تریاک و مشتقات و املاح این محصولات غیر مذکور در جای دیگر	۱	۳۷۰	۵۷۷۷۰.۸	۰.۴
۳	۲۵۲۳۳۱۰۰	سیمان سفید، حتی رنگ شده به طور مصنوعی	۶۷۶۰	۳۴۹	۵۲	۰.۴
۴	۸۰۴۲۰۱۰	انجیر خشک	۸۴	۲۵۰	۲۹۸۶	۰.۳
۵	۸۱۰۹۰۱۰	انار تازه	۴۹۸	۲۲۴	۴۵۰	۰.۳
۶	۲۹۳۳۱۲۰۰	۲ فورآلدئید (فورفورآل)	۵۰۰	۲۱۳	۴۲۶	۰.۳
۷	۲۷۱۳۲۰۰۰	قیرنفت	۲۹۷	۱۰۷	۳۶۰	۰.۱
۸	۳۹۲۰۵۱۰۰	صفحه، ورق،... از پلی متاکریلات متیل، مستحکم و مطبق نشده، فاقد تکیه گاه یا جوارنده با مواد دیگر	۵۴	۸۶	۱۵۸۷	۰.۱
۹	۲۸۳۶۲۰۰۰	کربنات دی سدیم	۴۹۹	۷۲	۱۴۵	۰.۱
۱۰	۷۳۰۵۱۱۰۰	لوله از آهن یا از فولاد، جوش داده شده از درازا با قوس (لکتریکی غوطه ور برای استفاده در خطوط نفت و گاز، بامقطع مدور و قطر خارجی بیش از ۴۰۶/۶	۱۷	۶۸	۴۰۰۰	۰.۱
کل صادرات به کره جنوبی			۹۹۶۸۹	۸۳۵۹۱	۸۳۹	-

منبع: گمرک ج.ا.ا

عمده‌ترین کالاهای وارداتی ایران از کره جنوبی

برخلاف صادرات ایران به کره جنوبی، واردات آن از این کشور در سال ۱۴۰۱، از تنوع نسبتاً بهتری برخوردار بوده و فصول ۸۵ «ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها»، ۳۹ «مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد» و ۸۴ «راکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار آب گرم، ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی» به ترتیب با سهم ۱۵.۸ درصد، ۱۵.۷ درصد و ۱۴.۷ درصد از کل ارزش واردات از این کشور، عمده گروه‌های وارداتی از کره جنوبی طی بازه مذکور را به خود اختصاص داده‌اند. شایان ذکر است عمده کالای وارداتی هر یک از گروه‌های ذکر شده در بالا نیز "کنترل پنل الکتریکی مخصوص لوازم خانگی" با کد تعرفه ۸۵۳۷۱۰۴۰، "پلی کربنات‌ها" با کد تعرفه ۳۹۰۷۴۰۰۰ و "سایر اجزاء و قطعات یخچال‌ها، فریزرها و و سایر تجهیزات سردکننده" با کد تعرفه ۸۴۱۸۹۹۹۰ بوده که اطلاعات مربوط به ارزش و وزن آنها در جدول زیر آمده است.

۱۰ گروه عمده کالاهای وارداتی از کره جنوبی حدود ۸۵ درصد از کل ارزش واردات ایران از کره جنوبی را تشکیل می‌دهد.

واردات ایران از کره جنوبی به تفکیک گروه کالایی در سال ۱۴۰۱ (میلیون دلار)

- فصل ۸۵: ماشین آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها، دستگاه‌های ضبط و پخش صوت، دستگاه‌های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی
- فصل ۳۹: مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد
- فصل ۸۴: راکتورهای هسته ای، دیگ‌های بخار آب گرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها
- فصل ۹۰: آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل، سنجی؛ آلات و دستگاه‌های طبی - جراحی؛ اجزاء و قطعات و متفرعات آنها
- فصل ۷۲: چدن، آهن و فولاد
- ... فصل ۸۷: وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و
- فصل ۵۲: پنبه
- فصل ۷۳: مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد
- فصل ۴۰: کانوچو و اشیاء ساخته شده از کانوچو
- فصل ۲۹: محصولات شیمیایی الی
- سایر

۱۰ کالای عمده وارداتی ایران از کره جنوبی در سال ۱۴۰۱

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	میانگین قیمت (دلار به ازای تن)	سهم از کل ارزش صادرات (درصد)
۱	۷۲۱۰۷۰۹۰	محصولات از آهن یا فولاد غیرمزوج تخت نورد شده	۱۴.۴	۳۰.۳	۲۱۱۰	۴.۱۲
۲	۹۰۲۱۲۹۱۰	ایمپلنت‌های دندان‌ی و فیکسچر	۰.۰	۳۰.۳	۱۰۴۶۴۸۱	۴.۱۱
۳	۵۲۰۱۰۰۹۰	سایر پنبه حلاجی نشده یا شانه نزده به استثنای پنبه وش (الیاف پنبه همراه یا غوزه)	۹.۴	۳۰.۱	۳۱۹۷	۴.۰۹
۴	۸۵۳۷۱۰۴۰	کنترل پنل الکتریکی مخصوص لوازم خانگی، یخچال، لباسشویی و..	۰.۴	۲۷.۸	۶۹۳۰۶	۳.۸
۵	۸۷۰۱۲۰۰۰	تراکتورهای جاده‌ای برای نیمه تریلرها	۱.۷	۲۴.۲	۱۴۱۲۶	۳.۳
۶	۳۹۰۷۴۰۰۰	پلی کربنات‌ها، به اشکال ابتدائی	۷.۳	۲۳.۱	۳۱۷۳	۳.۱
۶	۳۹۰۳۳۰۰۰	کوپلیم‌های اکریلونیتریل - بوتادین - استیرن (ABS) به اشکال ابتدائی	۷.۶	۲۰.۳	۲۶۶۱	۲.۸
۷	۸۴۱۸۹۹۹۰	سایر اجزاء و قطعات یخچال‌ها، فریزرها و سایر تجهیزات سردکننده یا منجمد کننده به ردیف‌های ۸۴۱۸۹۹۱۰ و ۸۴۱۸۹۹۱۰	۰.۸	۱۵.۲	۱۹۱۹۳	۲.۱
۸	۹۸۱۷۰۳۱۱	قطعات منفصله جهت تولید اتومبیل سواری ردیف ۸۷۰۳ بنزینی با حجم سیلندر CC۲۰۰۰ با ساخت داخل کمتر از ۱۴٪	۰.۵	۱۰.۴	۱۹۶۴۶	۱.۴
۹	۸۵۳۴۰۰۰۰	مدارهای چاپی	۰.۲	۱۰.۴	۶۳۳۰۱	۱.۴
۱۰	۷۳۰۵۱۱۰۰	لوله از آهن یا از فولاد، جوش داده شده از درازا با قوس الکتریکی غوطه ور برای استفاده در خطوط نفت و گاز، بامقطع مدور و قطر خارجی بیش از ۴۰۶/۶	۲.۵	۱۰.۰	۳۹۵۴	۱.۴
کل			۱۴۰	۷۳۵.۹	۵۲۴۳	-

صادرات ایران به کره جنوبی بر اساس ۷ رشته فعالیت کلیدی منتخب

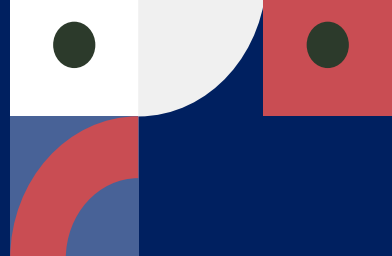
یکی از اهداف این مطالعه بررسی صادرات ایران به کره جنوبی در ۷ رشته فعالیت کلیدی بوده که جزئیات آن در جدول زیر آورده شده است.

ردیف	عنوان قسمت	فصل	شرح فصل
۴	محصولات صنایع غذایی؛ نوشابه‌ها، آبگون‌های الکلی و سرکه‌ها؛ توتون و تنباکو و بدل ساخته آنها	۱۶	فرآورده های گوشت، ماهی یا قشر داران، صدف داران یا سایر آبزیان فاقد ستون فقرات یا حشرات
		۱۷	قند و شکر و شیرینی
		۱۸	کاکائو و فرآورده های آن
		۱۹	فرآورده های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر؛ نان های شیرینی
		۲۰	فرآورده ها از سبزیجات، میوه ها یا از سایر اجزای نباتات
		۲۱	فرآورده های خوراکی گوناگون
		۲۲	نوشابه ها، آبگون های الکلی و سرکه
		۲۳	آخال و تفاله صنایع خوراک سازی، خوراکی های آماده برای حیوانات
		۲۴	توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده، محصولات حتی دارای نیکوتین به منظور استنشاق بدون احتراق، سایر محصولات دارای نیکوتین به منظور جذب نیکوتین به بدن انسان
۵	محصولات معدنی	۲۵	نمک؛ گوگرد؛ خاک و سنگ؛ گچ، آهک و سیمان
		۲۶	سنگ فلز، جوش و خاکستر
		۲۷	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آن ها؛ مواد قیری؛ موم های معدنی
		۲۸	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها
۶	محصولات صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته به آن	۲۹	محصولات شیمیایی آلی
		۳۰	محصولات دارویی
		۳۱	کودها
		۳۲	عصاره های دباغی یا رنگرزی؛ تانن ها و مشتقات آن ها؛ مواد...
		۳۳	روغن های اسانسی و شبه رزین ها (رزینوئید ها)، محصولات ...
		۳۴	صابون، مواد آلی تانسوآکتیف، فرآورده ها برای...
		۳۵	مواد آلبومینوئید؛ محصولات براساس نشاسته یا فکول تغییر یافته...
		۳۶	باروت و مواد منفجره ...
		۳۷	محصولات عکاسی و سینماتوگرافی
		۳۸	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی
		۴۱	پوست خام، چرم، پوست‌های نرم و اشیای ساخته‌شده از این
۸	مواد؛ اشیای زین و برگ‌سازی؛ لوازم سفر، کیف‌های دستی و محفظه‌های اشیای ساخته‌شده از روده (به‌استثنای اشیای ساخته شده از احشای کرم ابریشم)	۴۲	اشیاء ساخته شده از چرم؛ مصنوعات زین و برگ سازی؛ لوازم سفر، کیف های دستی و محفظه های همانند؛ اشیاء ساخته شده از روده ...
		۴۳	پوست های نرم طبیعی و پوست های نرم بدلی، اشیای ساخته شده از آنها

ردیف	عنوان قسمت	فصل	شرح فصل
۱۱	مواد نسجی و مصنوعات از این مواد	۵۰	ابریشم
		۵۱	پشم، موی نرم (کرک) یا زیر حیوان، نخ و پارچه های تار و پود باف از موی یال و دم
		۵۲	پنبه
		۵۳	سایر الیاف نسجی نباتی، نخ کاغذی و پارچه های تار و پود باف از نخ کاغذی
		۵۴	رشته های مصنوعی (Filaments Man-Made)، نوار و ...
		۵۵	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Filaments)
		۵۶	اوات، نمد و پارچه های نبافته ، نخ های ویژه ، ریسمان، طناب و کابل ...
		۵۷	فرش سایر کفپوش ها از مواد نسجی
		۵۸	پارچه های تاروپود باف مخصوص، پارچه های نسجی منگوله باف، ...
		۵۹	پارچه های نسجی آغشته، اندوده، پوشانده یا مطبق شده ، اشیاء نسجی از ...
		۶۰	پاچه های کشیاف یا قلاب باف
		۶۱	لباس و متفرعات لباس ، کشیاف یا قلاب باف
		۶۲	لباس و متفرعات لباس ، غیر کشیاف یا غیرقلاب باف
		۶۳	سایر اشیاء نسجی دوخته و مهیا...
۱۶	ماشین آلات و وسایل مکانیکی؛ ادوات برقی؛ اجزاء و قطعات آنها؛ دستگاه های ضبط و پخش صوت؛ دستگاه های ضبط و تصویر تلویزیون، و اجزاء و قطعات و متفرعات این دستگاه ها	۸۴	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار آب گرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها
		۸۵	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آنها، دستگاه های ضبط و پخش صوت ، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی
۱۷	وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها	۸۶	لکوموتیوهای راه آهن یا تراموای، نواقل روی خط ...
		۸۷	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و ...
		۸۸	وسایل نقلیه هوایی، فضایی و اجزا و قطعات آنها
		۸۹	کشتی ها، قایق ها و شناورها

همانطور که ملاحظه می شود رشته فعالیت های مهم و کلیدی مورد نظر این مطالعه، به ترتیب در سال های ۱۳۹۹، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ سهم حدود ۹۵ درصد، ۹۶ درصد و ۹۹ درصد از ارزش صادرات غیرنفتی ایران (بدون نفت خام) به کره جنوبی را به خود اختصاص داده اند. این درحالی است که در میان فعالیت های کلیدی مد نظر، ایران تنها توانسته در صادرات مواد معدنی (اقلام ذیل فصل ۵ کتاب مقررات صادرات و واردات) عملکرد بهتری داشته باشد به گونه ای که در سال های مذکور سهم آن از ارزش ۷ قلم کالای کلیدی ذکر شده بالای ۹۰ درصد بوده است. شایان ذکر است، صادرات این گروه کالایی از حدود ۴۱ میلیون دلار در سال ۱۳۹۹ به ۷۸ میلیون دلار در سال ۱۴۰۰ (افزایش ۸۹ درصدی) و ۸۲ میلیون دلار در سال ۱۴۰۱ (افزایش ۵.۱ درصد) رسیده است.

نکته قابل توجه در خصوص ۶ گروه کالایی دیگر، (به جز فصل ۸ (پوست خام، چرم)) روند نزولی صادرات آنها به کره جنوبی طی سال‌های ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۱ بوده است. در خصوص فصل ۸ نیز، در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ صادرات ایران به کره جنوبی در این گروه کالایی صفر و در سال ۱۴۰۱ این رقم ۵۳.۲ هزار دلار بوده است.

روند صادرات ایران به کره جنوبی در رشته فعالیت‌های منتخب (میلیون دلار)

منبع: گمرک ج.ا.

منابع

- تحلیل تجارت ایران و کره جنوبی (با تاکید بر شناسایی بازارهای جایگزین برای اقلام عمده وارداتی از کره جنوبی)، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، مهر ۱۳۹۹
- سیاستگذاری برای توسعه مبتنی بر صنعت و فناوری: درس‌هایی از مقایسه ایران و کره جنوبی، معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی، دفتر مطالعات ارتباطات و فناوری‌های نوین، بهمن ۱۳۹۴.
- الگوی راهبردی حمایت از تولید و نقش دولت کره جنوبی در تولید و رشد برندهای موفق جهانی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، معاونت پژوهش‌های اقتصادی، دفتر مطالعات اقتصادی، آذرماه ۱۳۹۶.
- گمرک جمهوری اسلامی ایران
- International Monetary Fund (IMF)
- International Trade Centre, Trade map